

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.TTÖ.0.09.03.00-821.04.99- 3560
Konu : Eğitim Gezileri

26/08/2011

GENELGE
2011/..48

- İlgi :** a) MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği,
b) 21/05/2007 tarihli ve Eğitim Gezileri konulu 2007/46 sayılı Genelge,
c) 16/03/2011 tarihli ve E.2007/7559, K.2011/1025 sayılı Danıştay Onuncu Dairesinin iptal kararı.

Bakanlığımıza bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerimizin ilgi (a) Yönetmelik çerçevesinde gerçekleştirecekleri eğitim gezilerinde istenmedik durumların önlenmesi bakımından ilgi (b) Genelgenin 8 inci maddesinde öngörülen 100 km'yi aşan gezilerde kullanılacak otobüslerin altı (6) yaşından büyük olmayacağına ilişkin hükmünün, Afyon Bolvadin Şoförler Odası Başkanlığı tarafından Bakanlığımız aleyhine açılan davada Danıştay Onuncu Dairesinin 16/03/2011 tarihli ve E.2007/7559, K.2011/1025 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Söz konusu iptal kararı gereğince ilgi (b) Genelgenin, 100 km'yi aşan eğitim gezilerinde kullanılacak otobüslerin altı (6) yaşından büyük olmayacağına ilişkin düzenleme hükümsüz kalmıştır.

Bu nedenle ilgi (a) Yönetmelik kapsamında yapılacak gezilerde Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin otobüslerin yaş şartları ile ilgili hükümleri esas alınacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Omer DİNÇER
Millî Eğitim Bakanı

EK :
İlgi (c) Karar

DAĞITIM:
Gereği:
A-B Planı

Bilgi:
1-İçişleri Bakanlığı
2-Ulaştırma Bakanlığı

EĞİTİM
%100
DESTEK

DANIŞMA
444 0 632
H A T T I

Millî Müdafaa Cad. No: 6 Kat: 6
Faks: (0.312) 418 42 69
E-Mail: ttogm@meh.gov.tr

Tel : (0.312) 418 11 58
06640 Kızılay / ANKARA

EĞİTİM
DESTEK
gülecek

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2007/7559
Karar No : 2011/1025

08/188

S. Zülfi
27.03.2011
(S. ÖLGENİ)

Davacı : Bolvadin Şoförler Odası Başkanlığı Bolvadin- AFYON

Davalı : Millî Eğitim Bakanlığı - ANKARA

Davanın Özeti : Millî Eğitim Bakanlığı Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğünün, Eğitim Gezileri konulu, 21.5.2007 tarih ve 2007/46 sayılı Genelgesinin, 100 km'yi aşan eğitim gezilerinde kullanılacak otobüslerin, altı (6) yaşından büyük olmayacağına ilişkin 8. maddesinin; Karayolu Taşıma Yönetmeliği uyarınca, taşıma yapmak amacıyla yetki belgesi alınması için taşıtların 16 yaştan büyük olmaması gerektiği, yönetmelikle getirilen düzenlemenin Genelge ile sınırlandırılmasının hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 17. maddesinde taşımacılık yapacak otobüslerin 8 yaştan büyük olmaması gerektiğinin düzenlendiği, Millî Eğitim Bakanlığınca bu düzenleme dikkate alınarak, öğrencilerin güvenliğinin sağlanması ve kaza riskinin azalması amacıyla, Yönetmelikte belirlenen 8 yaş sınırının, 6 yaş olarak belirlendiği, Millî Eğitim Bakanlığının bu konu hakkında düzenleme yapma yetkisi bulunduğundan, Genelgede hukuka aykırılık olmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Sevil Mehel Telli

Düşüncesi : Dava, Millî Eğitim Bakanlığı Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğünün, Eğitim Gezileri konulu, 21.5.2007 tarih ve 2007/46 sayılı Genelgesinin, 100 km'yi aşan eğitim gezilerinde kullanılacak otobüslerin, altı (6) yaşından büyük olmayacağına ilişkin 8. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığının, okul gezilerinde uyulacak kuralları belirleme konusunda yetkisi bulunmakla birlikte, gezilerde kullanılacak otobüslerin nitelikleri konusunda, karayolu taşıma mevzuatı ile belirlenen kurallarla bağlı olması hizmet gereği olarak zorunludur. Bu itibarla, Ulaştırma Bakanlığınca Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile yolcu taşımalarında kullanılacak taşıtlarda "8" olarak belirlenen yaş sınırının davalı idarece çıkarılan Genelge ile "6" olarak belirlenmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, dava konusu düzenlemenin iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Ergün Özcan

Düşüncesi : Dava, Millî Eğitim Bakanlığı Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğünün "Eğitim Gezileri", konulu 21.5.2007 tarih ve 2009/46 sayılı Genelgesinin 100 km'yi aşan eğitim gezilerinde kullanılacak otobüslerin, altı (6) yaşından büyük olmayacağına ilişkin 8. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2007/7559
Karar No : 2011/1025

Dava konusu Genelgenin iptali istenilen hükmü, Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin 21. maddesi kapsamında, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin, düzenlenecek gezilerde trafik güvenliğinin sağlanması, bu gezilerde istenmeyen durumların yaşanmaması amacıyla getirilmiş olup, bu haliyle kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda yapılan bu düzenlemede mevzuata aykırılık bulunmadığından davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren, Danıştay Onuncu Dairesince, gereği görüldü:

Dava, Milli Eğitim Bakanlığı Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün, Eğitim Gezileri konulu, 21.5.2007 tarih ve 2007/46 sayılı Genelgesinin, 100 km'yi aşan eğitim gezilerinde kullanılacak otobüslerin, altı (6) yaşından büyük olmayacağına ilişkin 8. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 1. maddesinde; Yasanın amacı; karayolu taşımalarını ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, taşımada düzeni ve güvenliği sağlamak, taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını saptamak, karayolu taşımalarının diğer taşıma sistemleri ile birlikte ve birbirini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini ve mevcut imkanların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamak olarak belirtilmiştir; 2. maddesinde ise Kanun'un, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacıları, taşıma acentelerini, taşıma işleri komisyoncularını, nakliyat ambarı ve kargo işletmecilerini taşıma işlerinde çalışanlar ile taşımalarda yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıları ve benzerlerini kapsadığı öngörülmüştür.

3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 10. maddesinde, karayolu taşıma faaliyetinde bulunacak taşımacı, acenta ve komisyoncuların yeterli şartlarını düzenlemek, gereken hallerde yetki belgesi vermek ve denetlemek Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında sayılmış; aynı Yasanın 35. maddesinde de, Bakanlığın, yasayla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge ve diğer idari metinlerle düzenlemekle görevli ve yetkili olduğu belirtilmiştir.

Ulaştırma Bakanlığınca, yukarıda belirtilen Yasanın kendisine verdiği görev ve yetki ile 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'na dayanarak hazırladığı ve dava konusu Genelgenin düzenlendiği tarihte yürürlükte olan 25.2.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 1. maddesinde; bu Yönetmeliğin amacının, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nda yer alan karayolu taşımalarını, ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, taşımada düzeni ve güvenliği sağlamak, taşıma hizmetlerin şartlarını; taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını belirlemek, karayolu taşımalarının, diğer taşıma sistemleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini, denetimini ve mevcut imkanların daha yararlı bir şekilde

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2007/7559
Karar No : 2011/1025

kullanılmasını sağlamak olduğu; 2. maddesinde ise, bu Yönetmeliği, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşıma işlerinde çalışanları, taşımalarda yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıları ve benzerlerini kapsadığı; taşıma mesafesine bakılmaksızın il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları, 100 km'ye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları ile belediye sınırları ile mücavir alanı içindeki şehir içi yolcu taşımalarının bu yönetmelik kapsamı dışında olduğu; 11. maddesinde, ticari amaçla otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapacak kişilere D yetki belgesi verileceği; belirli bir zaman tarifesine uymaksızın yolcu durumuna göre arizi sefer düzenleyerek taşıma yapacaklara, önceden gruplandırılmış yolcuları bir hareket noktasından alıp aynı hareket noktasına götürmek ve/veya getirmek suretiyle mekik sefer düzenleyerek taşıma yapacaklara D2 yetki belgesi verileceği; 17. maddesinde, yolcu taşımalarında faaliyete esas olan yetki belgesinin alınabilmesi için gereken asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal ticari taşıtın, ilk başvuru ve faaliyet süresince 8 yaşından büyük olmamasının şart olduğu belirtilmiştir.

Bu durumda, kara ulaştırması konusunda düzenleme yapmaya yetkili idari otorite olan Ulaştırma Bakanlığınca, karayolunda yolcu taşınmasında güvenliğin sağlanması için, 100 km'yi aşan şehirlerarası yolcu taşınması yapacak taşıtın 8 yaşından büyük olmaması gerektiği uygun bulunmuştur.

Öte yandan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde; Türk Millî Eğitiminin genel amacının, Türk Milletinin bütün fertlerini, beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde geliştirmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek; ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak olduğu hükmüne yer verilmiş; 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2 nci maddesinde, okullardaki beden eğitimi, spor ve izcilik eğitimi ile ilgili hizmetleri yürütmek Millî Eğitim Bakanlığının görevleri arasında sayılmıştır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılan ve 13.1.2005 tarih ve 25699 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin, dava konusu Genelgenin düzenlendiği tarihte yürürlükte olan şekliyle, 1. maddesinde, Yönetmeliğin amacının, resmî, özel ilköğretim ve orta öğretimde ders programlarının yanında öğrencide kendi güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları ve beceriler oluşturmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif alanlarda öğrenci kulübü ile toplum hizmeti çalışmalarına ilgili iş ve işlemleri düzenlemek olduğu; 21. maddesinde, Sosyal etkinlikler kapsamında yakın çevre, yurt içi ve yurt dışına gözlem-inceleme-araştırma veya kültürel, turizm ve ziyaret amaçlı geziler

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2007/7559
Karar No : 2011/1025

düzenlenebileceği; bu gezilerin, hazırlanacak gezi planına göre yapılacağı; herhangi bir ders veya sosyal etkinlik kapsamında hazırlanan ve çalışma programlarında gösterilen konularla ilgili olarak geziler düzenlenebileceği; gezilerde 40 öğrenciye kadar bir yönetici ve en fazla üç sorumlu öğretmen, gerektiğinde gönüllü veli görevlendirileği; gezilerin, eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde düzenleneceği kuralına yer verilmiştir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile İköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğine dayanılarak Millî Eğitim Bakanlığı tarafından, eğitim gezileri hakkında 21.5.2007 tarih ve 2007/46 sayılı Genelge çıkarılmış olup; Genelgede, eğitim amaçlarıyla okul ve kurumlarca, idareci ve öğretmenlerin nezaretinde il içi veya il dışı eğitim gezileri düzenleneceği ve bu gezilerde uyulması gereken kurallar belirtilmiş; gezide kullanılacak otobüsün sahibi veya ilgili firma yetkilisi ile geziden önce mutlak surette taşıma sözleşmesi yapılacağı, 100 km'nin üzerinde yapılacak taşımalarda, Ulaştırma Bakanlığı tarafından verilen ve süresi devam eden D2 taşıt kartına sahip otobüslerin kullanılacağı, 100 km'yi aşan eğitim gezilerinde kullanılacak otobüslerin, altı yaşından büyük olmayacağı düzenlenmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı, yetki ve sorumluluğunda olan eğitim gezilerine ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda yetkili olduğundan, gezilere katılacak öğrenci, öğretmen ve velilerin güvenliğini sağlamak amacıyla belirli kurallar koyabilecektir. Ancak, gezilerde kullanılacak otobüslerin niteliğini, ülkemizde kara ulaştırması ve taşımacılık yapılması konusunda yetkili olan Ulaştırma Bakanlığınca, karayolu taşımacılığının güvenli bir şekilde yürütülmesi amacıyla tespit edilen kurallar çerçevesinde belirlemesi gerektiği de açıktır.

Ulaştırma Bakanlığınca, 100 km'yi aşan şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapılması için D türü yetki belgesi düzenlenmesi ve taşıtlarda yaş sınırı olarak 8 yaştan büyük olmamak şartı aranmıştır. Buna karşılık dava konusu Genelgede otobüslerin D2 türü yetki belgesine kayıtlı olması şartı aranırken, Ulaştırma Bakanlığınca Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile belirlenen düzenleme daraltılmak suretiyle "6 yaş sınırı" getirilmiştir. Bu itibarla, dava konusu düzenleme, D2 türü yetki belgesi sahibi işletmecilerin, D2 yetki belgesine kayıtlı olan, ancak 6 yaş sınırını taşımayan taşıtlarını okul gezilerinde kullanamamasına, dolayısıyla Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile yeterliliği kabul edilen bir taşıtın bu konuda kural koyma yetkisi olmayan davalı idare tarafından yayımlanan Genelge ile yetersiz kabul edilmesine olanak bulunmadığı gibi araçları "6 yaş" şartını taşımayan D2 türü yetki belgesi sahipleri yönünden haksız rekabete neden olacağı da açıktır.

Bu durumda, Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile belirlenen 8 yaştan büyük olmamaya ilişkin şartın bir kısım yetki belgesi sahipleri yönünden ağırlaştırılması sonucunu doğuracak nitelikte bulunan "100 km'yi aşan eğitim gezilerinde kullanılacak otobüslerin, altı (6) yaşından büyük olmayacağına" ilişkin dava konusu düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2007/7559
Karar No : 2011/1025

Açıklanan nedenlerle, Milli Eğitim Bakanlığı Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğünün, Eğitim Gezileri konulu, 21.5.2007 tarih ve 2007/46 sayılı Genelgesinin, 100 km'yi aşan eğitim gezilerinde kullanılacak otobüslerin, altı (6) yaşından büyük olmayacağına ilişkin 8. maddesinin İPTALİNE, aşağıda dökümü gösterilen 116,40 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, bu kararın tebliğini izleyen otuz gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyizden başvurulabileceğinin taraflara duyurulmasına, 16.3.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Mehmet	Nüket	İbrahim	Emin Celalettin	Kemal
ÖNLÜÇAY	YOKLAMACIOĞLU	BERBEROĞLU	ÖZKAN	BİLECEN

YARGILAMA GİDERLERİ:

Yargı Harcı : 68,40TL

Posta Gideri : 48,00 TL

116,40 TL

